

JÖVŐ

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

A „Jövő” előfizetési díjai: Egy hóra 4500 lef. Munkásszervezeteknek és azok tagjainak 4000 vállalati előfizetés 120 000 lef

Felelős szerkesztő:
PALÁSTI JÓZSEF

Szerkesztősejtel: 20-77
Telefon: és kiadóhivatala
nyomda 20-75

Anyák még mindig sírnak

Például Hollandiában. Fiukat éjféli behajózások és elviszik Kelet-India mocsárgözs szigeteire, hogy ott harcoljanak egy nép szabadsága ellen. Hollandia békés ország és mi joggal kérdezzük: mit keresnek a jó hollandusok hazájuktól sok ezer mértődre, idegen csillagok alatt. De nem ők az egyedüliek. Kína kikötővárosainak uccáin amerikai katonák tüntetnek. A háború véget ért és ők haza akarnak menni. Mégis, láthatatlan, titokzatos erők ott tartják őket, a jimmi higginseket, hogy állják idegen, imperiálista érdekek képviselőiben csillogtassák fegyvereiket. Görögországban, Palesztinában, a délperzsi Basrában angol katonák állomásoznak, mert így kívánják ezt hatalmi szempontok.

Senki ne gondolja azt, hogy százezrekre kösömbösek ezek a távoli felenségek. A dolgok szorosan összefüggnek. A népek szabadságának és függetlenségének jogának igazsága építve vonatkodik a gyarmati népekre, mint a Dunavölgye lakóira. Éppen ezért nyugtalanítóak azok a törekvések, amelyek megbéklyózni igyekeznek hatalmas, százmilliók nemzetek szabadságtörekvéseit. Hogy az első példánál maradjunk, Hollandia kis hétmillió népe az utolsó évek alatt megiegezte a hitleri rabszolgaság keserű kenyerét. Éppen ezért kézenfekvő a kérdés, vajon akarhat-e a kisnemzetek sorsában tegnap még osztozott hollandus nép hetvenmillió indokozt leigázását? Aligha. Sem a hollandus, sem más gyarmattartó nép széles tömegeinek nem áll érdekében a rabszolgaság. Vannak azonban egyesek, akiknek a kauszokártyák emelkedése, vagy süllyedése jelent paradicsomi megélhetést. Ezek építve nem akarnak belenyugodni a környék megélhetési mód elvesztésébe, mint a hátsóindiai önbányák tulajdonosai, vagy a köljai mindemható urai.

A gyarmati népek ki akarják trtani a köztudatból a gyarmat fogalmát. Ezzel a szóval ugyanis együttjár a faji megkülönböztetés és gazdasági kiszákmányolás. Ami ma a gyarmatokon véghemegy, tülelmelkedik az első világháború utáni gyarmati lázongások méretein és hovatovább jelentőségében mindent túlszárnyal. Indonézia hetvenmillió népe hősiiesen ellenáll a leigázó törekvéseknek. A keletindiai szigetek jelentős része szabad és ha a holland gyarmattartók legalább a veszett fejsze nyelét meg akarják menteni, úgy előbb-utóbb egyezséget kell kötniök az indonéz köztársasági kormányval. Az ázsiai gyarmatvilág számos más pontján hasonló a helyzet. India népe céltudatosan, fókuszáló öntudattal szervezkedik és készíti elő teljes önállóságát.

A leigázott népek szabadságtörekvéseivel szöges ellentétben állanak egyes hatalmak terjeszkedési törekvéseit. Az anyaországtól távoli légi-és flottabázisok élénk adósvételi tárgyát képezik. Amerika vonakodik

küldeni olyan területeket, amelyeknek katonai megszállását csakis a hitlerellenes háború indokolhatta. Ilyen ország Izland szigete. Az izlandiak, akik a dánoktól csak nemrégiben harcolták ki szabadságukat, megdöbbenve vették tudomásul, hogy az amerikai katonai erők továbbra

is a szigeten tartózkodnak, annak ellenére, hogy az izlandi kormány határozott formában elutasította az amerikaiak támaszpont létesítésére vonatkozó ajánlatát. Anglia reakciós erői ugyancsak támaszpontok keresésének ügyével tartanak még ma is csatákat Görögországban és a Közelkeleten. A görögországi terror egyre féktelenebbé válik és mindez angol katonai erők árnyé-

kában. Egyiptom katonai kúrilla csigalassúsággal történik és az arab lapok gúnyosan kérdezzék, hogy kiürítésről, vagy csapatlogatásról van-e szó. Palesztinát, miután az arab és zsidó lakosság egymás ellen izgatásának régi módszere kezdett csődöt mondani, szuronyerdővel borították el. A haiffai és transzjordániai angol és amerikai petroléumvezeték „biztonsága” követeli a környező népek leigázását.

Legjellemzőbb az angol imperiális demokrataellenes magatartására a perzsi helyzet. Iránban a petroléumtelepek munkássága akciót kezdett helyzete megjavítására, az új kormány pedig munkatervet dolgozott ki a feudális avultságú régi államrendszer megújítására és a tömegek iskolázására. Miután mindez nem találkozott a gyarmattartó körök tetszésével, néhány nap előtt angol-indiai csapatok szállottak meg a délperzsi Basra városát. Az iráni kormány tiltakozó jegyzékére Londonból azt válaszolták, hogy ezek a csapatok a „rend fenntartására” érkeztek Basrába.

Igy, a „rend fenntartására”, valójában népek leigázására hajóznak be és küldenek távoli országokba ifjakat, két évvel a háború befejezése után. Az anyák pedig még mindig sírnak... (k. t.)

Befejeződött az öt volt „tengely-állam” képviselőinek meghallgatása

A békeszerződés-tervezetekkel kapcsolatos javaslatok augusztus 20-ig terjeszthetők elő

PARIS. A békekonferencia pénteki teljes ülésén a finn megbízott ismertette Finnország álláspontját a békeszerződés tervezettel kapcsolatban. A finn külügyminiszter felszólalásában bejelentette, hogy

Finnország barátai együttműködést kíván a Szovjetunióval és hozzájárul a béke fenntartásához Európa ezen részében.

Finnországnak az a szándéka, hogy pontosan kiegyenlítsse a fegyverszüneti egyezményben vállalt kötelezettségeit a Szovjetunió és Anglia irányában.

A finn külügyminiszter felszólalása után az angol és USA delegátusok mondták el véleményüket, majd Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere kijelentette:

— A Szovjetunió kormánya által megállapított méltányos finn jóváté-

tel is bizonyítja a Szovjetunió jóakaratú magatartását Finnország irányában.

Finnország képviselőjének felszólalása után befejeződött az öt volt tengely-állam delegációinak meghallgatása a békekonferencia teljes ülésén. A pénteki teljes ülésen felszóltak még Mexikó, Kuba, Egyiptom és Albánia kiküldöttjei.

PARIS. A londoni rádió ma reggeli adásában közölte, hogy szombaton a békekonferencia Anglia javaslatát tárgyalja. A brit küldöttség javaslatot terjeszt a plenáris ülés elé arról, hogy hívják meg az osztrák delegációt is és hallgassák meg Ausztria álláspontját. Ezt a javaslatot ma tárgyalják. Az angol rádió párisi külföldi tudósítójának értesülése szerint az osztrák kérdés vitájában Bevin brit külügyminiszter

csak akkor szólal fel, ha az angol delegátusok ezt megkérdezik.

PARIS. A békekonferencia legutóbbi plenáris ülésén a jóvátétel kérdésében Byrnes mondott beszédet a szovjet álláspontokról.

Visnazi, a Szovjetunió külügyminisztere válaszolt Byrnesnek és hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok küldöttsége nem mdr letárgyalt ügyekre tér vissza és ezzel késelteti a tárgyalás tétjét, majd bejelentette, hogy Byrnes felszólalására Molotov külügyminiszter adja meg a választ.

PARIS. A békekonferencia tárgyalásai között, hogy a békeszerződés tervezetekkel kapcsolatos javaslatokat legkésőbb augusztus 20-án éjjel 12 óráig kell írásban benyújtani a tárgyaláshoz.

Véres összetűzés Ciprus szigetén zsidó internáltak és angol katonaság között

A sziget katonai kormányzója csapaterősítést kért

HAIFFA. A palesztinai brit katonai törvényszék 18 zsidót, akik ellen az a vád, hogy a titkos szervezet tagjai, halálra ítélték. A helyzet rendkívül feszült Haiffában, az angol katonaság megerősítették. A titkos zsidó szervezet rádióállomása cselekvésre szólította fel Haiffa zsidó lakosságát.

LONDON. Jólétesült brit politikai körök véleménye szerint az angol kormány hajlandó elejteni a Palesztina felosztására vonatkozó tervet, ha ezt az érdekeit felek nem fogadják el.

WASHINGTON. Truman elnök Palesztinával kapcsolatos megoldási tervével az angol kormány bíróságban vannak. A Fehér Ház sajtótitkára azonban nem volt hajlandó magyarázatot fűzni Truman elnök tervéhez és nem ismertette azokat.

Különbösen az elnök kijelentette, hogy a Kongresszus elé terjeszti meghatározott számú zsidó választ, valamint más nemzetiségű honfitársak az Egyesült Államok területére való bevándorlásának tervezetét.

TEL-AVIV. Közel 200 illegális zsidó kivándorló sikertelenül átjut-

nia az angol zárlaton. A kivándorlókat szállító hajó kikötött Tel-Aviv mellett.

JAFFA. Haiffából és Jaffából megkezdődtek az őrizet alatt tartott zsidó illegális kivándorlók átszállítása Ciprus szigetére. Több, mint 1800 kivándorló éhségstrájkba kezdett.

LONDON. A már Ciprus szigetére, az nternáló táborba szállított zsidók és az angol katonaság között összetűzés történt. Az összetűzés során 18 kivándorló megsebesült. Ciprus katonai kormányzója a brit csapatok megerősítését kérte.

A magyar asszonyok és anyák békében akarnak élni más nemzetiségű nőtestvéreikkel

Leo Szlavim szovjethaditudósító hiteles naplójegyzeteiből

A Harmadik Birodalom utolsó napjai

Németből fordította: SÓS ALADÁR

II.

Igy folyt le a feltétel nélküli kapituláció történelmi eseménye

17.

Erre elővette zsebéből a „Völkische Beobachter“-nek azt a számát, amit útközben kapott a már említett németől.

— A lap április 20-án készült — mondotta. — Tudja miről nevezetes ez a nap? Hitler születésnapja. Múltó születésnap ajándékot kapott: Ezen a napon kezdődött el Berlin ostroma. Az újságot feltétlenül magammal viszem Amerikába. Kedves emiék! Arra kérem az urakat, frjak vahamennyien alá, hogy ezzel igazolhassam, hogy Berlinben és milyen körülmények között jutottam az újsághoz, igazolni akarom, hogy ezt az ünnepi számot csomagolásra használták fel.

Nézegetjük a lapot. Vajjon miről írhatott a „Völkische Beobachter“ 1945. április 20-án, Hitler születésnapján, néhány nappal Berlin esete előtt.

A lap első sorban egy temetésről számol be két kis oldalra összeszűrodott terjedelmében. A vezércikket a lap főszerkesztője, Alfred Rosenberg írta. Címe: A Führer születésnapja a döntő főtűzök idején. A vezércikk keserű francotógiával teleaggatott hangulatú és elentésben áll az OKW optimista jelentésével. Gödbek hosszú hisztériás hangulatú cikkben felhívást intéz a német néphez, hogy ne hagyja cserben Führerét és megígéri, hogy a Führer sem fogja cserbenhagyni a népet. A cikknek éppen ezen a részén képződött egy hatalmas zsefolt a becsomagolt lámpától. Egy másik cikk arról oktatja ki a német népet, hogyan lehet kalarabévesből kitűnő teát készíteni. A továbbiak során a keleti fronton esett hírek és közlegények névsorát közli.

A lap egyetlen illusztrációja egy elmosódott klissé, amely Hitler ábrázolóját mutatja. A klissé mellett a vezércikk címét látjuk: „A Führer születésnapja a döntő főtűzök idején“. A klissé mellett a vezércikk címét látjuk: „A Führer születésnapja a döntő főtűzök idején“.

Zajongásra lettünk figyelmesek. Zsukov marsall és a küldöttek érkeztek meg a terembe. Mindannyian elfoglalták a számukra kijelölt helyeket.

7

Az elnökség asztala emelvényre volt elhelyezve. Zsukov, Visinszki, Tedder, Spaats, Barov és Delatre de Tassigny foglaltak helyet az asztalnál. A derékszögben elhelyezett másik asztalnál foglaltak helyet a delegáció többi tagjai és a sajtó képviselői. Távolabb oldalt állt a német megbízottak részére fenntartott kis asztal, ahol azonban még senki nem tartózkodott.

Zsukov marsall, akarakteréről és energiáiról duzzadó arcvonásait figyelem. Előttük gondolatok. Különböző években és mindig olyankor láttam, amikor döntő jelentőségű kérdéseket folytatott. Visszaidőben emlékeztem az 1939-es esztendőre, amikor a halhin-góli dombon szavazták a ká-

delmet. Az 1942-es esztendőt, amikor a füstölgő leningrádi torlaszokon és valamivel később Moszkva előtt, a behavazott állásokban vezette a harcot, végül a Varsótól Berlinig terjedő győzelmi útját, amikor Stalin zseniális vezetése alatt megverte, elfűzte és megsemmisítette az ellenséget.

Zsukov most szólásra emelkedik. Rövidre fogott, világos mondatokkal jelöli meg az összejövetel célját: A német hadsereg főparancsnokság részéről megszerkesztett és a feltétel nélküli megadásról szóló okmány ünnepélyes átvételét.

A német megbízottakat erre bevezetik a terembe. Elsőnek Keitel jelenik meg a bejáratnál. Most is a marsallbotjával játszik. Helyet foglal az egyik székekben. Tőle jobbra Stumpf, balra

Friedburg helyezkedik el. A többi tizenkét megbízott mögéjük áll.

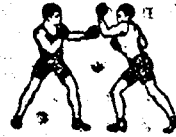
Zsukov felszólítására Keitel átnyújtja a szövetséges küldötteknek a német delegáció megbízó levelét, amelyben felhatalmazást kaptak a fegyverletételi okmány aláírására.

A küldöttek egymásután tekintik meg az okmányt. Még a sajtó képviselői is megtekinthetik. Nagy érdeklődéssel nézzük a kisterjedelmű papírlapot. Dönitz admirális írta alá. A papírlap egyik sarkában látható nyomtatott felírás szövegén változtatást eszközöltek. Az „Oberkommando Berlin“ szövegű felírásból a „Berlin“ szót törölték és helyére tintával írták oda „Hauptquartier“, vagyis főhadiszállás.

(Folytatjuk).

SPORT

Vasárnap:

A selejtező mérkőzések második fordulója minden tisztázatlan kérdésre választ ad

A vasárnapi mérkőzések döntenek a selejtező küzdelmekre utalt csapatok sorsáról

A selejtező mérkőzések második és egyben döntő fordulóját vasárnap játsszák a csapatok. A selejtező mérkőzések minden tisztázatlan kérdésre választ adnak. Most pedig lássuk, mit várhatunk a második fordulótól, amelynek lebonyolítása után a selejtezők nélkül bejutott csapatokon kívül a győztesek bekerülnek a Nemzeti Bajnokságba.

SELEJTEZŐK AZ A-LIGA SZABAD HELYEIÉRT

Az A-liga szabad helyekre pályázó és selejtezőkre utasított csapatok közül az első fordulón a legnagyobb előny a Szabadság szerezte: hat góllény-negyel fordultak, ezt behozni lehetetlen.

A papírforma ismét a Szabadság győzelmét mutatja. Jólátunk a második mérkőzésre 3:0 arányú Szabadság győzelmét. Ezzel

Nagyrád Mátyás részvevője: a Szabadság. (Műt hetű eredmény 3:2.)

A kolozsvári selejtezők közül az Universitatea-Victoria találkozás a nyíltabb. A két csapat első mérkőzése 1:1 arányban döntetlenül végződött. A második mérkőzésre

az Universitatea a favorit.

Jólátunk 3:1 arányú U győzelmét. Ezzel Kolozsvár egyik részvevője: az Universitatea.

A Vasas 3:0 arányban győzte le a Dermata csapatát. Ez olyan előny, amelyet behozni nagyon nehéz. A második mérkőzés hatalmas küzdelmet és a döntetlenhez közelálló eredményt hoz. Jólátunk is 2:1. De ez nem segít a Dermata csapatán. Kolozsvár második várható részvevője: a Vasas.

A Karres-Dermagan mérkőzést Medgyesen játsszák le. Az első mérkőzésen

a Dermagan győzött. Marosvásárhelyen 4:1 arányban verték a Karrest. Valószínű, hogy a Medgyesen lebonyolításra kerülő második mérkőzésen az otthonában játszó Karres győz. (Jólátunk 2:1 arányú Karres győzelmét.) A medgyesi csapat nem tudja behozni a Dermata előnyét, úgy hogy

Marosvásárhely képviselőjeként a Dermagan kerül majd az A-Nyába.

A selejtező mérkőzések legnyíltabb találkozását Temesváron játsszák le a csapatok. A CFR-Politehnica mérkőzés 1:1 arányban eldöntetlenül végződött vasárnap. A két teljesen egyenrangú ellenfél küzdelmének nagy harc várható. A második találkozás favoritja a CFR. Jólátunk is 2:1 arányú CFR győzelmét mutat.

Temesvár valószínű képviselője tehát a CFR.

B-LIGAS SELEJTEZŐ MÉRKŐZÉSEK

Aradon örösi küzdelem várható az AMMEFA-Spárta második selejtező mérkőzésén. Vasárnap, mint ismeretes az AMMEFA a Spárta együttesét 1:0 arányban győzte le. Ha a Spárta tud erősteni a második találkozóra, akkor behozhatja a piros-feketék előnyét, ha nem, úgy a második találkozón is AMMEFA győzelem várható. Az első találkozás alapján, a papírforma AMMEFA győzelmét mutat és eszerint jólátunk 2:1 az AMMEFA javára. A mérkőzést a Gloria sporttelepen bonyolítják le, előtte az ITA és a CFR csapatai játszanak barátságos mérkőzéseket.

Szeptemberre balasztották a Mihály-ügy tárgyalását

A város közvéleményének még élénken él emlékeztében, hogy januárban Mihály Márton aradi aranyműves pincéjében több mint két kilo aranya és külföldi érmék előállítására alkalmas stancnit találtak. A bűnügyi bonyodalmakban gazdag ügykapcsán Mihály Mártonon kívül Haamovici Osias aradi ügyvéd és Salceanu Stanca ügyészeti tisztviselő is fogságba került. Az érdekes ügyet hétfőn kezdte tárgyalni a temesvári büntető tábla. A vád és védelem tanúinak kihallgatása után a vádhatóság kérte Dancu Alexandru aradi vizsgálóbíró, Dobosi Victor dr. aradi főügyész, valamint Stanculescu Gheorghe rendőrkezesor kihallgatását. Brudariu te. mesvári ügyvéd, Mihály védője, előterjesztette, hogy idézzék be a fővárosi pénzverde szakértőjét annak megállapítására, hogy a stancni alkalmas-e vagy alkalmatlan érmék előállítására.

A büntető tábla szerda délután hirdette ki határozatát az előterjesztések ügyében. A tárgyalás folytatását szeptemberre ítélték ki, addig is a per mindhárom vádlottját szabadlábra helyezték.

Augusztus 20 a katonai könyvek felülvizsgálatának végső határideje

A katonai hatóságok közlése szerint a katonai könyvecskék láttamozására még egy utolsó határidőt engedélyeztek, még pedig augusztus 20-ig. Ezen a terminuson túl a felülvizsgálat már nem lehetséges.

GIULIJAR

(gépi vésést) vállalunk

ALBERT

Vésnök műintézet, Str. Blanduziei 20.

Egy vagy kétszobás fürdőszobás lakást

vagy fürdőszoba nélkül is, sürgősen keresünk. Ügyökök díjazva, minden költséget megtérítünk. Cinkozni-fia. — Telefon 16-39. 2552

Pályázati hirdetés

A Bolyai Egyetem Szülészeti Klinikáján 1946 október hó 1-vel bábaképző tanfolyam kezdődik. A tanfolyam ideje kettő év. Felvételnél kérhetik 18-36 éves román állampolgárságú nők, akik a szülészeti pályára testi és szellemi alkalmas, sággal bírnak és legalább 7 elemi iskolai végzettségük van. A tanfolyamokat felvételi vizsga előzi meg. A tanfolyamra csak korlátozott számban lehet felvenni jelentkezőket. Elsősorban olyan jelentkezők számíthatnak felvételre, akiknek a képzése közérdek. A bábaképző intézettel kapcsolatban internátus van, de csak kevés férőhelyel. A növendékek egy részének a városban magánháznál kell lakniuk. Azok, akik az internátusban nem helyezhetők el, maguk kell, hogy lakásról gondoskodjanak. Intézeti élelmezést minden növendék önköltségi áron vehet igénybe a Szülészeti Klinika konyhájáról. Az önköltségi élelmezés napi ára jelenleg 3100 lej.

A felvételi Kérvények 1946 augusztus hó folyamán nyújtandók be. Szülészeti Klinika, Clinica Obstetricala, Targu-Mures cimre.

A Kérvényhez csatolandók: Születési okmány, Illetőségi bizonyítvány, Erkölcsei bizonyítvány, Kiskoruknál a szülők, asszonyoknál a férj beleegyezés nyilatkozata, Kötelező nyilatkozat a tanfolyam költségeinek viseléséről, Ujkeletű hatósági orvosi bizonyítvány, Iskolai bizonyítvány, Hatósági nyilatkozat arról, hogy a folyamodó kiképzése közérdek, Részletesebb fevilágosítást a klinika igazgatósága ad.

Marosvásárhely, 1946 július 27.

A Bolyai Egyetem Szülészeti Klinikájának igazgatósága

Ez történt a héten

Aga Khán megmérte

Irta: KURDA ISTVÁN

A világsajtó, miután a háborúak búcsút mondott, ismét békebeli csemegék után kutat. Ezen a héten részletesen beszámoltak a japok arról, hogy Aga Khánt, az indiai mohamedánok szemérmes fejét tréfiás ünnepek közepette gyémántjaival együtt megmértek. Ez az ünnep Aga nem tartozik országához, mert nem kevesebb, mint 110 kilogramm drágakövet kellett súlyának ellensúlyozására a másik serpenyőre helyezni. Ez az ünnep Aga Khán hatvanadik születésnapja alkalmából történt még pedig a keletafrikai Dar es Salaam-ban, ahol hetvenezer áhiátos néző jelenlétében mázsláltak le az igazbírók urát.

Aga Khán nevére még emlékezünk abból az időből, amikor párisi kalaposleányt vett el feleségül és ezzel a cselekedetével hetekig foglalkoztatta a nyugati európai sajtót. A jegyességről készített felvételek akaratlanul is gyanút támasztottak, hogy a szép és fiatal menyasszonyt korántsem forró szerelem fűzte egy életre a keleti kényúrhoz. Most, amikor a százfáziskő gyémántról olvas az ember, még inkább megerősödik eredeti fellelésében. Egvébéként a japok már akkor is biztosították bennünket arról, hogy a földkerekség egyik leggazdagabb emberével állunk szemben. Lányos anyák még hosszú hónapokig felemlegtek a párisi csodaesetért és Aga Khán családja után folytattak firkos nyomozást, nem-e akad valami nőlel unokaöccs.

Az indiai muzulmánok ura tehát most ismét hallatott magáról. Ez alkalommal sem valami komoly férfias gesztussal, hanem eddigi hírnevéhez méltóan ismét csak gazdagságát figyeltő felszín és üres tréfával. Gesztusai meglepően egyszerűek. Aminthogy az egész ember korántsem egyéniség, hanem a huszadik századbeli keleti kényúr típusa. Nem áll egyedül Aga Khán, aki mérhetetlen gyönyörrel mit sem tud kezdeni. Ott vannak a többi közel- és távolkeleti fejtelmek, rádászák és emírek, akik nyugtalan római külügyi hivatalokból húznak évi fizetést. Keleti kényúrok, akik azonban csak tulajdon népükkel szemben kényúrok a föld igazi háalmasságai előtt színpadon eszközök elő zsilipek, népek árulói. India függetlenségének és szabadságának legnagyobb akadályai a hindu-mohamedán ellenfél és a hatalom birtokosai gondoskodnak róla, hogy az ellentétek szikrája soha ki ne aludjon. Aga Khán az indiai mohamedánok „feje”, korántsem azon iparkodik, hogy közelebb hozza a távolállók. Neki nagyon is megfelel ez a mai állapot, sőt azt is mondhatnánk, hogy neki csak ez az állapot felel meg. Ezért házi élete jó részét hazájából távol töli el és hol megházasodik, hol megméri magát.

Van valami sorsszerű ebben a keletafrikai ünnepségben. Aga Khán megmérte, és hiába bizonyult százíz kilónak — könnyűnek találtatott. Kiderült, hogy a másik serpenyőben nincs egyéb min-néhány értéktelen kavics, amit jámbor hívők hordtak össze az Aga születésnapjára. Ha ezeket a gyémántokat kivesszük a serpenyőből, a mérleg — a törénelem könnyűen mérje — felbillen és Aga Khán az orrára bukik. Aminthogy a földkerekség összes levezített nagyságai felett megjelent már az írás és az aga khánok ideje megmérte.

AROMOZI

Előadások 3, 5, 7 és este 9-kor a kertben

A legkedvesebb magyar film KELEMEN EVA, GOZMAN GYÖRGY

Silas a szerelem

Közkívánatra szombat és vasárnap csak az

URANIA-ban A haláltánc

URAY TIVADAR, GOL BEA
Előadások: 3, 5, 7, 9

A romániai Demokrata Ifjúság brassói nagygyűlése határozati javaslatban fejezte ki együttérzését az elnyomott népek szabadságtörekvései iránt Magyar nyelven is ismertették a tárgyalások anyagát

BRASSÓ. A Romániai Demokrata Ifjúság brassói nagygyűlésén Nastase Constantin bejelentette, hogy Őfelsége Mihály király táviratában üdvözölte a nagygyűlést. Felolvasta a távirat szövegét, melyben az Uralkodó eredményes munkát kíván az ifjúsági nagygyűlésnek.

Marinescu Ion felolvasta ezen a demokrata ifjúság harcával kapcsolatos határozati javaslat szövegét.

A nagygyűlés e határozati javaslatban kimondja, hogy faj, nem, vallás, és társadalmi különbségre való tekintet nélkül szoros egységben kíván résztvenni a demokráciáért folyó harcban.

Együttérzését fejezi ki a Franco rémural-

ma ellen küzdő spanyol ifjúság, a szabadságjogaiért harcoló görög ifjúság, úgyszintén a demokrata felszabadulásáért küzdő arab, zsidó, egyiptomi, hindu és indonéz ifjúság irányában.

Fokozott erővel kívánja az országban és folytatni a harcot a fasizmus ellen, valamint a választások folyamán a demokrata erők döntő győzelmének kivívásáért.

Ezután Sargu Nicolae javaslatot terjesztett elő, amely szerint a Demokrata Ifjúság Világszövetségének Tanácsa kapjon helyet az Egyesült Nemzetek Szervezetében. A nagygyűlés ezt a javaslatot is egyhangúlag elfogadta.

Covrig Ioan az Ekésfront ifjúságának kolozsvári megbízottja javasolta, hogy mivel a nagygyűlésnek számos magyar résztvevője nem tud jól románul,

a határozati javaslatokat fogalmazták meg magyar nyelven is és a tárgyalások anyagát magyar nyelven is ismertették. Ezt a javaslatot is egyhangúan elfogadták.

Nastase Ioan „A román ifjúság élete és törekvései” címen összefoglaló tanulmányt olvasott fel. Majd Tudor Vasile, a Népi Testnevelési Szervezet országos főtitkára olvasta fel előadását „A romániai ifjúság testnevelése és szórakozása” címmel.

Nyolc kerületben folyik a szavazók névjegyzékének összeállítása Aradon

Szeptember 15-ig jelentkezzék minden 21 évet beléltöltött férfi és nő

Aradon ma reggel megkezdődött a választói névjegyzék összeírása. A felállított nyolc kerületben már az első napon megkezdődtek a jelentkezések és

tekintélyes számban kérték felvételüket a választói névjegyzékbe.

Tekintettel arra, hogy az új demokratikus választási törvény sokkal szélesebb rétegnek biztosítja a választási jogot, — ha csak azt vesszük figyelembe, hogy minden nő is szavazati joggal bír, — elképzelhető, hogy milyen felelősségteljes munka hárul azokra a városi tisztviselőkre, akiket az összeírással bízta meg. Mint néhány nappal ezelőtt megírtuk, a városházán az a vélemény alakult ki, hogy

jóval több, mint hatvanezer polgár összeírásáról van szó.

A város vezetősége számolva az ügy jelentőségével és fontosságával mindent elkövet, hogy a választói névjegyzék összeállítása simán történjen. Lényeges könnyebbséget jelent, hogy a köztisztviselők és nagyobb magáncégek, gyárak alkalmazottait állomáshelyükön írják össze.

A magáncégekre vonatkozólag úgy döntöttek, hogy minden olyan vállalat, amelynek alkalmazottainak száma meghaladja az ötszázat, helyben készíti el a választók összeírását.

A vállalatoknál történő összeírásnál a feleségeket is felvehetik a jegyzékbe, amennyiben azok nem szerepelnek

más olyan cégnél, ahol szintén összeírás történik.

A kerületeket a következőképpen állították össze: I. KERÜLET, belváros: jelentkezés a városházán, I. emelet 67 számú szoba, ahol a városhíd, I. G. Duca ucca, Avram Iancu tér, Meșianu ucca, Catedrala tér, Ion Rusa Sirlanu, Blanduziei, Andrei Saguna út, Victoriei út, Aurel Vlaicu út, a vasútvonal mentén, a Mos Ajun uccán keresztül a Marosig terjedő határvonalon belül területen lakókat írják össze.

II. KERÜLET, jelentkezési hellye a 2. számú gyermekert, Grigorie Alexandrescu 12 szám: a Bucur ucca, Avram Iancu tér, Meșianu ucca, Catedrala tér, Ion Rusa Sirlanu, Blanduziei ucca, Andrei Saguna út a Marosig, onnan a Maros vonalán az I. G. Duca uccáig terjedő határvonalon belül lakók.

III. KERÜLET, jelentkezési hellye a „Casa Nationala”, a Dorobantilor uccában: itt a pernyával lakosságot írják össze, a Saguna út, Dimitrie Raicu, Abatorulul, Brezoiana ucca és a Maros vonalán belül lakó polgárságot.

IV. KERÜLET, jelentkezési hellye az 5. számú elemi iskola, Sága, Basarab Voda ucca 7: Sága, Buzsák és a Kádastelep lakosságának összeírása történik itt.

V. KERÜLET, jelentkezési hellye a gáji közigazgatási (administratív) iroda a gáji és I. G. Duca telepi lakosság részére.

VI. KERÜLET (Mosóczy-telep). Jelenkezési hely a mosóczy-telepi közigazgatási iroda.

VII. KERÜLET. (Új- és Ómiketaka). Jelenkezési hely a miketakai közigazgatási iroda.

VIII. KERÜLET (Zsigmondháza). Jelenkezési hely a zsigmondházi közigazgatási iroda. Itt jelentkeznek a vár negyed (Subcetate) lakossága is.

Minden 1946. szeptember 15-én 21 életévét betöltött román állampolgár, (férfi vagy nő) jelentkezzen az összeírásnál. A jelentkezésre mindenki vigye magával személyazonosságát igazoló okmányt és amennyiben módjában áll, állampolgársági és születési bizonyítványt is. Szükség esetén elegendő a személyazonossági igazolvány is.

Az aradi ort. hitközség

pályázatot hirdet a

kóser hus kimérésére

Felkérjük mindazokat, akik erre pályázni óhajtanak, hogy pályázatukat adják le a hitközségi irodában, Str. Baron V. Pop 14 sz.

A gyógyszerésztársadalom időszerű kérdéseiről tárgyal a vasárnapi aradi nagygyűlés

Az ország gyógyszerésztársadalmának részét kíván venni az újjáépítő munkában. Közeteként tartott gyűlések keretében tárgyalják meg a gyógyszerészek és a gyógyszerellátás időszerű kérdéseit. Az aradi és hunyadmezei gyógyszerésztársadalmak és alkalmazottak augusztus 18-án tartják nagygyűlésüket a szakszervezet aradi helyiségében. A kongresszus első sorban az ország gyógyszerrel való ellátásának súlyos kérdését tárgyalja. Megbeszélnek ezenkívül a gyógyszerárak új elosztásával előálló helyzetet. A nagygyűlés kimondja majd a szoros tudományos együttműködést a gyógyszerészek két kategóriája között és megfelelő szakmai folyóirat kiadása is szóba kerül. Javaslat hangzik el gyógyszerész nyugdíjpenztörvényének módosítására és a még hátralévő tisztogatási végrehajtására. A vasárnapi kongresszus elé nagy érdeklődéssel tekint az aradi gyógyszerésztársadalom.

Minden szombat és vasárnap este

Tánc az ATE-kertben

Avram Iancu tér 21. Elsőrendű zene, hangulat, büffé. (2271)

Royal Mozi

Telefon 19-33

Előadások: 3, 5, 7 és 9 kor a kertben

Vasárnap 11.30-kor matiné

Közkívánatra visszahoztuk az

Andante, a szívek muzsikája

zenei élményt, RUBINSTEIN, TS CHAIKOVSKI, LISZT, BACH, SCHUBERT örökbeesü művei filmen.

A MUNKA ARC VONALÁRÓL

Az új akkordprémium növeli a termelést és 75 százalékos jövedelemtöbbletbe juttatja a dolgozót

Az akkordprémium kiszámításának módja az aradi szaktanács megvilágításában

Rotter László, az aradi Szaktanács helyettes titkára, munkatársunknak a következőket mondta el az új akkord-munkafeltételekkel kapcsolatban, amely a dolgozónak nagyobb jövedelmet biztosít, ugyanakkor tevékenyen elősegíti a termelés emelését:

— Mint ismeretes, június hó 15-én az Országos Szaktanács és az UGIR között jegyzőkönyv formájában meg egyezés jött létre, amely az országos viszonylatban létrejött kollektív szerződések kiegészítő része és az abban megállapított fizetési alapokat, a termelési prémiumot, valamint a darabszámra történő munkateljesítést új számítási bázisra helyezte. Ennek értelmében július hó elsejétől az akkordteljesítményt, illetve az akkordprémiumokat nemcsak a kollektív szerződésben lefektetett alaplízesnek megfelelően számítják, hanem új kalkulációs alapot állapítottak meg, amely a következő:

A kollektív szerződésben megállapított fizetéshez hozzáadják az állandó járulékokat, amelyek szakmák szerint így alakulnak:

A fémiparban az alapfizetéshez hozzászámítják a megjelenési prémiumot, a szolgáltatás eltiltotti idő utáni százalékokat, a lakbérpótlékot és a kollektív szerződésekben előírt 20 százalékos drágasági pótlékot. Az így megállapított óraberhez hozzáadják az akkordprémiumot, ellentétben a június 30-án lejárt kollektív szerződésekkel, amelynél az alapfizetéshez számították hozzá az akkordprémiumot. *Az új számítási rendszer értelmében a dolgozó körülbelül 75 százalékos jövedelemtöbbletbe jut az új akkordszámitás szerint.*

A kémiai iparban a helyzet teljesen azonos a fémiparhoz, ugyanígy az élelmiszeriparban is ezen módon számították ki az akkordprémiumot.

A textilszakmában azonban a már megemlített állandó járulékok mellett a munkára adtöbbszörös járulékok is az alapfizetéshez adandó és az így nyert összefizetéshez számítják hozzá az akkordprémiumot. Itt a 75 százalékos jövedelemtöbbletet még ez a prémium is növeli.

A bórparban az ösztönzési járulékok helyett az adófizetést helyettesítő kártalanítási járulékok hozzáadásával számították ki az új akkordprémiumot, amely ugyancsak 75 százalékos jövedelemtöbbletet biztosít a dolgozónak.

A faiparban ezen számítási eljárás azonos a fémiparban és a kémiai iparban használatos kiszámítási módokkal.

Azok a munkások, akik nem dolgoznak darabszámra, tehát nincsenek közvetlen kapcsolatban a termeléssel, azok az illető üzembem megvalósított akkordprémiumnak a közeparányosát kapják. Amely ugyanúgy az ismertett eljárások szerint számították ki. Azok a munkások, akik nincsenek ugyan közvetlen kapcsolatban a termeléssel, de munkájukkal hozzájárulnak a gyár termelésének elősegítéséhez, az üzem össztermelésének közeparányos százalékában részesülnek akkordprémiumként. Ezek a munkások, akik nincsenek közvetlen összeköttetésben a termeléssel, a gyár átlagos termelési prémiumának 50 százalékában részesülnek. A technikai személyzet pedig a gyárban megvalósított akkordszámlának közeparányosát kapja. Az adminisztratív személyzet 50 százalékát kapja a gyár közeparányos termelési prémiumának. Azokban az esetekben, ahol az akkordmunka be-

vezetése a munka természeténél fogva nem lehetséges, ott a termelési prémiumot a következőképpen számítják ki:

A gyár átlagteljesítményét a folyó évi új ármegállapításra irányuló körvényben feltüntetett termelést veszik alapul, vagy a június 1-ig terjedő időközben minimális termelési fokot. *Ha ezt a minimális termelési fokot az üzem túlhaladta, akkor az illető szakmában érvényben lévő megállapítási normák szerint többet fizetni. Abban az esetben, ha lehetőséggé válik az akkordrendszer-*

nek a bevezetése, úgy ezen üzemek is kötelezők a már ismertett számítási módszer alkalmazására. A számítási módszerek alkalmazására és betartására helyi, tartományi, illetve Bukarestben központi bizottságok alakulnak.

Ugyancsak június elsejétől a nehéz munka százalékát, valamint az éjjeli munka és a különleges munkaszabályokat az említett eljárások szerinti alapfizetés, plusz százalékok számítják ki. Ugyanezen eljárással számítják ki a túlórákat, az április 6-i 314. számú törvény értelmében.

„Nem hagyjuk elveszni azt, amit oly nagy áldozatok árán szereztünk meg”

mondotta Demin, az aradi Szaktanács elnöke, az astragyári munkások gyűlésén

A napokban népes gyűlést tartott az aradi Astragyár munkássága. A gyűlés előtt a gyár zenekara eljátszotta az Internationale-t, majd Socol Ioan, a gyári bizottság alelnöke megnyitotta a gyűlést és bejelentette, hogy lépések történtek arra nézve, hogy az igazgatóság a még helyre nem állított műhelyeket még a rossz idők beállta előtt sürgősen rendbehozza, nehogy a munkásság a téli hidegben kénytelen legyen újra léghuzamos, hideg műhelyekben dolgozni. Bejelentette még, hogy a bukaresti vezérigazgatósággal tárgyalásokat kezdenek, abból a célból, hogy az Astra gyár mezőgazdasági szerszámokat is állítson elő, amelyekben nagy hiány mutatkozik, s amelyeket a gyár minden igényeket kielégítően képes volna előállítani. Közölte továbbá, hogy ez év szeptember 1-ig a gyárnak 61 darab új, 50 tonnás vagonot kell elkészítenie, miért is egyes műhelyeknek napi 10 órát kell majd dolgozniuk, s esetleg egy-két vasárnap is be kell jöjjenek, hogy ezt a rendeltést a határidőre le lehessen szállítani.

A munkásság Socol Ioan előterjesztését egyhangúlag tudomásul vette. Utána Felneac Cornel szólalt fel, aki

ismertette az economát helyzetét. Jelentéséből kitűnt, hogy a munkásság téli zsírszükséglete biztosítva van, úgyszintén a ruhaanyag és a fa is de- jében kiosztásra fog kerülni.

Ezután a helyi Szaktanács elnöke, Demin Aurel kért szót. Beszélt a munkásság kötelességeiről a közelgő választásokkal kapcsolatban, a szakszervezetek és a gyári bizottságok fontosságáról.

— *Megvédjük a jogainkat, — mondotta — ha kell foggal és körömmel is. Nem hagyjuk elveszni azt, amit oly nagy áldozatok árán szereztünk meg. A választásokon nem 50, vagy 60, hanem 99 százalékban kell győznünk, hogy mindörökké eltűnjenek azok a gyilkosok, akik amikor a munkások nagyobb darab kenyeret kértek — közejük lövtek. Beszédét a munkásegység és a választási győzelem elérésével fejezte be.*

Ezután Socol Ioan zárószavai következtek, ki rendet, fegyelmet, munkát és öntudatos munkásokhoz illő viselkedést kért a megjelentektől, s ezzel a gyűlés lelkes hangulatban szétoszlott.

Petrás János

A jilvai gyapotipari munkások lelkesen választóznak az aradi ITA versenypályázatára

Mint ismeretes, az aradi textilgyár munkássága a sajtóban közölt felhívásával termelési versenyre hívta ki az ország összes textil- és kötőipari üzemét. A többtermelés jegyében megindított verseny országsszerte lelkes visszhangra talált. Ez a munkamozgósítás annás is jelentősebb, mert egyes vállalatok reakciós vezetősége éppen ezekben az időszakokban kísérelte a textilipari termelés szabotálására. A dolgozók munkakedve, alkotó akarata azonban csirájában megfojt minden reakciós megterkedést.

Legutóbb a zilvai Bumbacaria Ro-

manasca gyapotipari munkásai választóznak lelkesen az aradi ITA munkásainak versenypályázatára.

„Mi, munkások és munkások, valamennyien földműves szülők gyermekei — hangzik a válasz — átérzük azt, hogy minden egyes becsületes munkásnak, földművesnek és értelmiséginek ereje legjavát kell az ország újjáépítése javára fordítania. Mozgósítva érezzük magunkat a többtermelésért vívott harcban: e jelszó jegyében: „Előre a Demokrata Pártok Blokkja munkatervének a megvalósítására”

A CFR és az Astra falumunkája

Az aradi Astragyári munkások egy 13 tagból álló kis, de annál lelkesebb csapata augusztus 4-én az Arad—Hegyalján levő Odvos községbe látogatott el, a falu mezőgazdasági szerszámaitak megjavítására. A lakosság örömmel fogadta városi munkástevéreket, s pár perc múlva már csegett az ülké, s egyre-másra jönnek az emberek a javítani való szerszámokkal.

A munkásokról csurog a víz, mert a forró napon, a szabad ég alatt dolgoznak a kovácstűzhely melegében, de jóhangulatukat ez sem zavarja meg. Beszélgetnek, tréfálkoznak a falusiakkal, akik nagy csapokban veszik körül a munkásokat. A szerszámok között feltűnően sok a fejsze és csákány. Ez érthető, ha meggondoljuk, hogy a közeli, vegyeslakosságú község erdővel borított hegyek között fekszik, s így ezekre a szerszámokra állandóan szükségük van.

Amidőn kijavított szerszámokat visszakapják s látják, hogy csakugyan nem kell fizetniük semmit, még nagyobb szeretettel veszik körül a munkásokat.

Dél van. A csapat tagjai ebédelni készülnek a magukkal hozott csomagokból, de erre a falusiak majdnem megharagszanak. Mindegyikük egy Astragyári munkást akar vendégül látni s a végén általában derűtlenségre kiviláglik, hogy van, akinek 3—4 helyre is kellene ebédre mennie, mire újra kezdődik az alkudozás, hogy ki hová menjen. A végén mégis elintéződik minden s ebéd után újult erővel fognak a munkához. Estig a csapat a következő munkálatokat végezte el:

Megéleztek: 94 fejszét, 42 ekevasat, 18 ekecsoroszlót, 19 csákányt, 15 szőlőkapát.

Hegesztettek: 22 fejszét, 4 ekecsoroszlót, 3 vedret, 26 vasvillát, 4 lapátot, 2 kerékgyarkarikát, 2 hárdot, 7 lábast és fazekat.

Megjavítottak: 23 kaszkalapácsot, 8 kaszaüllöt, 2 kocsifelhagót, 2 vasalót, 1 franciakulcsot. Petrás János

Legutóbb a CFR két rohamcsapata látogatott el falvakra, hogy munkájával segítségére legyen a falvak dolgozóinak. Az első csoport Mateau Zaharia vezetésével Barza községben a Román Államvasútak műhelyeiben készült ajándékokat osztottak ki: 13 boronahorgot, 11 kerek vasat és különböző vasrudakat, melyeket gazdasági eszközök készítésére használnak, 13 ekevasat, 22 patkót, melyet rögtön föl is vertek: 4 tengelyt, 12 fejszét, 8 ekét, 6 vasvillát, stb. javítottak meg, ezenfelül megjavítottak egy gyertyatartó-állványt a templom részére.

Miközben a munkások nagy odaadással dolgoztak, Tamásjan Péter munkás akkordeonon szórakoztatta az egybegyűlt falusiakat.

A második rohamcsoporthoz Hrambel János Csik községbe vezetett, ahol a lakosság között 10 patkót, 9 fejszét, 40 boronát, 10 ekevasat osztottak ki. Megjavítottak és hegesztettek 4 ekét, 4 tengelyt, vasvillákat és még sok más mezőgazdasági felszerelést. A rohamcsapatot a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta.

Mindkét faluban a munkások miután befejezték munkájukat, népgyűlést rögönöztek, melyen a Demokrata Pártok Blokkjának munkatervét és a választási törvényt ismertették, mely új lehetőségeket nyit meg a történelmi pártok által elnyomott falusi dolgozók részére.

Vajda E.
lelekesen CFR

Beszélnék a náci-rabsághól megmenekült politikusok

Schuschnigg volt osztrák kancellár elmondja hétéves rabságának történetét

Goebbels rendezte meg a müncheni „Bürgerbräu“-pincében lejátszódt reklámmerénylet Hitler ellen

Kurt Schuschnigg, az első osztrák köztársaság utolsó kancellárja, hét esztendő teltével Hitler börtöneiben és most emlékiratain dolgozik Rómában. A londoni The Sunday Express munkatársának rendkívül érdekes nyilatkozatot adott elményeiről. Bár Schuschnigg alpatosz nélkül, egyszerű, keresetlen szavakkal adja elő mondanivalóját mégis történelmi dráma fojtott levegője érzik szavaiból.

Hét évig elzártan a világtól

Hét évig éjtem elzárva a világtól kezd nyilatkozni Schuschnigg kancellár. Az egyes zárkában eltöltött első négy esztendő volt a legsúlyosabb. Sachsenhausenben már egy kevés munkát is engedélyeztek számomra és napi fél óra sétát. Az elsőrendű „különleges” politikai foglyok” általában jobb bánásmódban részesültek, mint a deportáltak. Kétségtelennek látszott, hogy valamilyen okból egy ideig életben akarják tartani őket. Itt talán tisztán látom egy későbbi megrendezendő monstre-per részére — bizonyosat senki sem tudott, mert időnként azért kivégeztek ilyen különleges politikai foglyokat is.

Sachsenhausen antón négyóránnyira van a német fővárostól, 2,70 méter magas fal és villamosárammal felfűtött szöges drótkerítés veszi körül. A szökés lehetetlen. Napi program: némi kés kerti munka SS felügyelet alatt, 30 perc magános séta a fogház udvarán és várakozás a cellában a — végre.

Egyetlen vágyom a kilátásgom volt. Különös kegyként megengedték, hogy megossza velem a rabságot. Schuschnigg Eva ma is éles. Hét esztendőt töltött fogságban.

A flossenburgi fogház titka

Amikor 1945-ben megkezdődött az orosz offenzíva az Odera-voná ellen és már számolni kellett Berlin ostromával is, a különleges politikai foglyokat nagyhírten a délnémet-országi Flossenburgba szállították. Valamennyien a tábor közepén álló fogházba kerülünk s a nap legnagyobb részét a cellában kellett tölteni. Néha félórás, magános sétát engedélyeztek a fogház udvarán s ezekről a sétákról sokan nem tértek vissza többé. Azok akikről felsőbb helyen úgy döntöttek, hogy nem kell tovább élniük. A fogház egyik szárnyában angol és kanadai ejtőernyősöket őriztek. Két esztendeje raboskodtak már akkor s két év alatt egy percet sem kaphatták el cellájukat.

Flossenburgban, néha különös dolgok történtek. Egy Müller nevű rabtársam diszkrétan megszúgta, hogy ő tulajdonképpen Fülöp hesseni herceg. Egy kopot, idegen egyenruhát viselő úr folyópartok között közeledett. Papagos tábornok volt a görög hadsereg egykori főparancsnoka. S egy alkalommal a fogház-magazin polcait rendezgetve, horogkereszttel díszített aranyvállpántos kék tengernagy zubbony akadt a kezembe. A belső zseb címkéjén Admiral Wilhelm von Canaris felírással. Már kancellárságom alatti tudtam róla, hogy a német vezérkar kémosztályának főnöke és a fogházraktárban megtalált gazdálán zubbony elmondta, hogy mi történt vele.

A folyosón néha elegáns börtöndöke is láttunk, jeleül annak, hogy új szállományok érkeztek. Bilincsbevert magasan rangú német tisztetektől kísérték kihallgatásra. Vajjon mi lett a végük?

Közeledett 1945 áprilisa. Húsvét. Bár úgy vagyunk vágyva a világtól, tudjuk, az

amerikai hadsereg Nürnberg és Würzburg felé közeledik. Öreink hangulata egyre komolyabb, fenyegetőbb. Az udvaron friss fűrészpórt szórnak a kivégző-sarokba és

akasztófaikat kopácsolnak. — Golyó és kötél. Taján mindnyájunkat kivégeznek, még mielőtt megérkeznek a szövetségesek.

„Prominensek” a marhaszállító vagonban

A porosz fogház-örömszer éjjel bekiált a cellámba: — Schnell packen! Alles mitnehmen. „In zehn Minuten Abmarsch!”, — Tehát nem végeznek ki. Egy kis csoporttal a pályaudvarra visznek. Marhaszállító vagon. Az ajtaját bezárják. Öreink künnyre maradnak.

A sötétben bemutatkoznak egymásnak és én — aki 1938 március 11. óta fogoly vagyok — most megtudom, hogy a Harmadik Birodalomban is forgandó a szerencse. Új ajtóim között van Hjalmar Schacht, a birodalmi bank egykori elnöke, Halder tábornagy, vezérkari főnök és Thomas altábornagy. Beszélgetésünk tárgya természetesen a háború befejezése és a sorsunk. Ami az utóbbit illeti, Schacht meglehetősen pesszimista. Nem hiszi, hogy Hitler megkegyelmez nekünk. Halder tábornok elmondja, hogy a német vezérkar jelentéseit a hadszínterekről befutó adatok alapján mindig a valóság-nak megfelelően szövegezte meg, de a kezdetektől minden esetben Hitler elé kellett kerjeszteni, s azután kiadta az utasítást, mit kell törölni, mit hogyan kell megváltoztatni. „Az eljövendő véres veszteségeket okozva, sikeresen elszakadtunk” és a többi hasonló, mulatságos halandzsák — mind a Führer zseniális ötlete volt.

Másnap reggel három érdekes újsággal gyarapodott társaságunk. Egy idősebb német tábornok lépett be teljes díszben nyakában az első világháború legmagyobb kitüntetésével a Pour le mérite rendjellel, továbbá egy orosz tiszt és egy civil. A tábornok Falkenhaynen volt. Belgium egykori katonai parancsnoka az orosz Wasztij repülőhadnagy. Molotov külügyminiszternek a civil: Mr. Robert

Best, a Secret Service ügynöke. Az új vendégeknél volt valami kis dobány, meg néhány cigarettápapír s a birodalmi bank elnöke, a vezérkari főnök, Belgium kormányzója és a többiek a váratlan nikotin élvezetétől átszellemült arccal adták kézről kére a cigarettavéget.

Érdekes volt az angol ügynök elbeszélése. Mr. Best az Anschluss előtt egy amerikai lap tudósító ügynökség megbízottja volt. A náci bevonulásakor is helyén maradt, sőt csatlakozott a horogkereszt táborhoz. 1940-ben azonban maragyannussá lett. A Gestapo előtt figyelték, majd ügyesen törbecsáltak és leleplezték. Mint Secret Service ügynököt, éveket töltött Sachsenhausenben. Ő fedezte fel Hitler elleni első bombamerénylet tettesét: Carl Elsler. Elaker, mint emlékeztetés, 1939 november 19-én a müncheni Bürgerbreaukellerben a régi gárda gyűlésén időzített bombát azerekt a szónoki emelvény alá. A bomba jóval Hitler távozását után robbant fel, a vezér sérüléstelen maradt és hat régi gárdista halt meg. A Goebbels-megrendezte reklámmerénylet közvetítésében. Ennyit szánt rá. Elsler különleges bánásmódban részesült. Sachsenhausenben, asztalosműhelyt rendeztek neki, ahol kedvére dolgozhatott de senki sem volt szabad érintkeznie — az egyes újságíróknak viszont mégis sikerült négy szemközti beszélni vele. Elsler azt is elmondta, az angol ügynököknek hogy a háború után szabadon engedték és 40.000 márka jutalmat kap. Ez a müncheni merénylet hiteles története.

Schuschniggék utolsó állomása a dél-berlin Pusterthal volt, ott szabadultak fel 1945 májusában.

ANDOR LEON

A magyar tömegek kultúrsvonalának emelésére

Megalakult Temesváron a Bartók Béláról elnevezett népi főiskola

TEMESVÁR. A Magyar Népi Szövetség körlevelének útmutatásai alapján szombaton délután a szövetség temesvári székházában összeültek azok az értelmiségiek, akik a temesmegyei közművelődési osztály meghívására a felállítandó népi főiskola tárgyában megjelentek. Az értekezletet Lieblich Etel felelős osztályvezető nyitotta meg, aki üdvözlő beszédében rámutatott az összejövetel céljára, majd felolvasta a központnak a népi főiskola megalakítására vonatkozó körlevelét.

Utána javasolta, hogy az értekezlet mondja ki a bánási népi főiskola megalakítását és hogy ez az intézmény a halhatatlan zeneköltő Bartók Béla nevét viselje, mint aki a bánási Nagyszentmiklóson született. Az értekezlet ezt a javaslatot nagy lelkesedéssel elfogadta, majd a főiskola öttagú vezetőségének megválasztására tért át. Az elnökj Lisztásra Lázár Józsefet a te-

mes-torontálmegyei tagozat alelnökét választották meg, míg főtitkár Szobolka András, a jeles költő és magyar színügyi felügyelő lett. Az egyes szakcsoportok felelősei a következők lettek: zene és énekművészet Kardos Magda és Erdélyi Iza, műkedvelés és színjátszás Kulcsár Sándor, szakkbizottság Szerényi István, sajtó Paál János. A szakkbizottság kiegészítéseképpen még a következők kaptak helyet a bizottságban: Tomsa János, ifj. Kubán Endre, Szücs Pál és König Miklós.

A választások után több felszólalás hangzott el, melynek szónokai valamennyien hangoztatták, hogy nemcsak az öttagú bizottság, de minden egyes értelmiségi magyar kötelessége minden erejével a népi főiskola ügyét diadálrá vinni, mert ez kizárólag a magyar népi tömegek kultúrájának színvonalának érdekében történik.

A Demokrata Pártok Tömbjének filmkaravánja meglátogatta Kishalmágy községet

A Demokrata Pártok Tömbjének karavánja felvilágosító munkát végez és filmeket ad elő a falvakon. Júliusban Kishalmágy községben tett látogatást és az egybegyűlt falusi dolgozók előtt szép orosz filmet az „Utolsó éjszakát” játszották le. A falu népe örömmel fogadta a filmművészetnek ezt a remekét és érdeklődéssel hallgatta az előadónak a vetítés előtt tartott beszédét, aki rámutatott arra, hogy a népvidéken mindig létketett a szabadság utáni és a jobb életmód utáni vágyakozás, de a történelmi pártok meghamisították a történelmet és a mókok feikelésének sovínizta jellegét adtak. A mókokat az idők folyamán félrevezették, szegénységben és nyomorban éltek, szegénységben és nyomorban hagyták őket.

A falu lakosságára nagy hatással volt, hogy a Demokrata Pártok a fasiszták által elpusztított országot felépítik és a legfejlettebb falukba kultúrát és világosságot visznek, ahol a föld népe a történelmi pártok uralma alatt tudatlanságban élt.

Kishalmágy falu lakossága meg van győződve arról, hogy a Demokrata Pártok Tömbje munkatervének megvalósítása megnyitja előttük a haladás útját.

KANCIU P. levelező

Jelentkezzenek a magyar tannyelvű műszaki iskolákba

Az MNSz országos magyar tanügyi értekezlete kezdeményező lépéseket tesz ifjúságunk nevelésének szakirányú oktatásra való áttérés érdekében és egyelőre egy máramaroszigeli vegyipari és egy szármárnémeti leány textilipari középiskola V. (első) osztályának engedélyezését kéri az illetékes hatóságoktól. Ugyanakkor Kishalmágy községet a székelyudvarhelyi ipari középiskola meglévő tagozatát bányaiipari V. (első) osztállyal és lépéseket tesz a kolozsvári magyar tanítási nyelvű világművelődési és gépészmérnöki iskola, valamint a nagybányai magyar tanítási nyelvű bányászati almérnöki iskola felállítására érdekében.

Mádenzen szakirányú iskolák felállításához kértő számú jelentkezők szükségessége. Az MNSz tanügyi bizottsága ezúton hívja fel a szülők és diákok figyelmét és felkérte az illetékeseket a szakirányú iskolákba való próbajelentkezésre.

A felsorolt ipari középiskolákba és almérnöki iskolákba való próbajelentkezésnél a következő adatokra van szükség: a) név, b) lakhely, c) születési hely és idő, d) szülők neve és foglalkozása, e) a tanulói eddigi pontos végzettsége és elért tanulmányi eredménye és f) igényt tartó benyújtására vagy sem. Bővebbet az aradi MNSz központi irodájában.

Fiatal

Lapárusítókat

igen nagy jövedelemmel felvesz a „Jövő” kiadóhivatala

— AZ ARADI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA KÖZLI a szórakozóhelyek tulajdonosaival, hogy a Hivatalos Lap 182. számában megjelent rendelkezés értelmében augusztus 31-ig kérhetik az illetékes pénzügyigazgatóságnál a minimális forgalmi adó méltányosabb megállapítását.

A FÖLD NEPE

A négy aradmegyei gépközpont teljesen felkészült az őszi ugarozásra

34 ezer hold termőföldet szántottak fel idén a gépközpontok traktorai

Egészen mérsékelt áron kölcsönzik ki a mezőgazdasági gépeket

Mezőgazdaságunknak gépekre van szüksége, hogy a földet gazdaságosabban használhassuk ki és a falvak dolgozóinak élete könnyebbé váljon. Már az eddig létező, még a kezdet nehézségeivel küzdő gépközpontok is megbizonyították létjogosultságukat és nagy mértékben megkönnyítették a gazdák munkáját.

Aradmegyében összesen négy gépközpont működik. Ezek a gépközpontok olyan helyen létesültek, ahol a legnagyobb szükség mutatkozott, például a volt németlakta területeken, ahol kisajátítások történtek: Újarad, Szentanna, Glogovác és Kurtács községekben. Az idén 75 cséplőgép dolgozik és ezeknek köszönhető, hogy a cséplési munkálatok már a vége felé járnak. Egy cséplőgép napi teljesítménye 75 mázsa. Még soborsini járásba is vitték cséplőgépet, ahol eddig a legprimitívebb módon lovakkal csépeltek.

Az aradmegyei gépközpontokban összesen 75 jókarban levő és 26 olyan cséplőgép van, amely javításra szorul, továbbá 269 traktor, 202 aratógép, 32 elevator, 5 kombinált arató-cséplőgép, 15 gőzkazán, 12 szelektor, 5 motoros vetőgép, 206 eke áll rendelkezésre. Minden központ mellett egy modernül felszerelt műhely is működik, ahol állandóan javítják és karban tartják a gépeket. Amíg a cséplőgépek kint dolgoznak a földeken, ugyanakkor a műhelyekben javították a tavaszi mezőgazdasági munkálatok alatt megrongált traktorokat. Úgyhogy most máris megindulhat az ugarolás. Szeptember elsejével az aratásról visszakerült traktorokat felülvizsgálják és pár napon belül azok is megkezdhetik a szántási munkálatokat. 34.000 hold földet szántottak fel az idén az aradmegyei gépközpontok traktorai.

A szántási díjat holdanként 77.000 leiben állapították meg, míg a kisajátított földek, a hadirokkantak, özvegyek és árvák részére 70.000 lei a megmunkálási díj. Ezek a díjak nem magasabbak a háború előtti mezőgazdasági munkálatok költségeinél, de a munka sokkal célszűkebb, mert egy traktorral 20-40 cm. mélységig szánthatnak, ezzel szemben az igálatok csak 10-12 cm. mélységig szántanak. A gépközpontok a kölcsönzést nem üzletszerűen úzik, állami kezelésben vannak, a föld dolgozóinak munkáját könnyítik meg, a föld jobb kihasználását célozzák és emelik a termelést. Hogy az állam mennyire nem keres a gépközpontokon, azt akárki is megértheti, hiszen egy elromlott traktoralkatrész pótlása milliókba kerül.

A traktorok munkája folytán, minden mezőgazdasági munkálatot idejében foganatosítanak, így nem történhetik meg az, hogy decemberben, esztendő hidegben a megfagyott földet legyenek kénytelenek szántani és vetni, mint a múltban.

A gépközpontok által megrendezett traktorvezetői tanfolyamok olyan egyéneket állítanak traktorvezetéshez, akik lelkiismeretesen végzik munkájukat és így nem fordulhat elő, mint kezdetben, hogy képeztetés nélküli elemekre kénytelenek rábíznák a gépeket. A munkálatokat mezőgazdasági mér-

nők irányítják, akik ezenkívül tanácsokkal látják el a hozzájuk forduló gazdákat.

Ebből kitűnik, hogy a Dr. Groza Péter kormány szíven viseli a falusi dolgozók sorsát és teljes erejével annak megkönnyítéséért munkálkodik.

S. E.

A mezőgazdasági munka hőse

Braniska Judit tíz nap alatt 12 hold búzaföldet kaszált le

A város és a falu dolgozóira, férfiakra és asszonyokra, mindnyájukra egyformán hárul a termelés fokozásának kötelessége. A gyárakban serényen folyik a munka, a munkások, az egyes osztályok, az üzemek egymás közt versenyt dolgoznak, hogy emeljék a termelést. Törekvésük kiérdemelte a jutalmat, mert így többet keresnek, hozzájárulnak az egész ország újjáépítéséhez, mely demokratikus alapokon minden dolgozó jólétét fogja jelenteni.

De a falvak népe sem marad a városiak mögött. Ha a városi dolgozók a falut mezőgazdasági eszközökkel, ruhákkal látják el, a falvak kenyere és élelme juttatnak a város lakosságának. A kormány gondoskodik arról, hogy a mezőgazdasági termékek árai arányban legyenek az ipari cikkek áraival, így a föld gazdaságos megművelése, a többtermelés, amellyel, hogy az egész ország népének jólétét emeli, de már most magának a dolgozónak is hasznára válik.

Annak az erőfeszítésnek, melyet a falvak népe fejt ki a termelés érdeké-

ben, nagyon szép példáját szolgáltatja Braniska Judit, szaporlói leány, aki 10 nap alatt 12 hold búzaföldet kaszált le.

Braniska Judit nagy teljesítményét csak most a demokratikus kormány uralma alatt lehet értékelni. A dolgozó nőnek eddig még választójoga sem volt, hiába dolgozott úgy, mint a férfiak legjobbjai nem kapták meg azt a lehetőséget, hogy azokra szavazzon, akik a dolgozók érdekeit képviselik és a falu és a város lakóinak megadják a fejlődés lehetőségét. Braniska szabadidejében, amikor szünetel a földmunka, fest. De a történelmi pártoknak kisebb gondjuk is nagyobb volt annál, hogy alkalmat adjanak a tehetség fejlesztésére, vagy képeit kiállításra segítsék.

Ez a szorgalmas leány, aki beteg bátyáért és kisebb testvéreire dolgozik és akinek a földmunkában, elért eredményei az egész falut bámulatba ejti, festményein, művészetén keresztül is meg fogja találni az érvényesülés útját.

S. E.

Az új termés betakarítása a Szovjetunióban

A Szovjetunióban ezidén korábban kezdődött az aratás, mint más években. Július első napjaiban nemcsak Közép-Ázsia és a kaukázusi köztársaságok vagy a Krim félsziget kolhózái és szovhózái láttak hozzá a termés begyűjtéséhez, hanem Ukrajna, a Moldvai Szovjetköztársaság, az Asztrachán terület és a Sztalingrád terület körzetei is. Július utolsó napjaiban azután Szaratov, Voronyezs és más északi fekvésű körzetekben is megkezdődött az aratás. Jelenleg több mint 5 millió hektár gabonaföld termése van begyűjtve.

A kolhózik és az egyéni parasztagadások 1946-ban, az új ötéves terv első évében, a múlt esztendővel szemben jelentősen kibővítették a vetési területet és javították a föld megmunkálását. Egyedül a gabonaneműek vetési területe mintegy 2 és fél millió hektárral volt több ezidén, mint 1945-ben.

A föld jobb megmunkálásában dön-

tő szerep jutott az állami gép- és traktorállomásoknak. 1946 első felében a gép- és traktorállomások 16 és fél millió hektár területet műveltek meg, ami lényegesen több, mint az elmúlt esztendő megfelelő időszakában elvégzett munka. Minden átlagosan 15 lóerős traktor 192 hektár földet szántott fel, szemben a múlt év 148 hektárjával.

Az elmúlt tavasz általában nagyon kedvezett a mezőgazdasági munkáknak. A Szovjetunió déli körzeteiben a vetés jóval korábban vette kezdetét, mint tavaly, s a központi és az északi körzetekben is csak valamivel később. Az időjárás is mindvégig kedvező maradt. Csak Ukrajna legdélibb, és délnyugati körzeteiben volt kevés csapadék. A Kubán-vidék, a sztavropol- és a rosztovvidéki kolhózik meg szovhózik a korai vetés és a föld jó megmunkálása következtében kiváló termést értek el. Így például a Rosztov-terület Mecsetin körzetének „Vörös

Gabonagyár” kolhóza 19 mázsan felül aratott hektáronként. Krasznodar környékén 16-17 mázsa, a Kabardin Autonóm Szovjetköztársaság területén fekvő „Primalkin” szovhó 19 mázsa búzatermést ért el. A „Gigant” szovhó mezőin is kedvezőbben ütött ki az aratás, mint az elmúlt esztendőben. Itt a termés még nincs teljesen learatva, de az eddigi eredmények alapján kiszámították, hogy átlagosan 18 mázsa számíthatnak hektáronként. A Kaganovics körzet több kolhózában 18 métermázsan felül búzatermést gyűjtöttek be. Hasonló hírek érkeznek a Kubán-vidék és a Rosztov-terület leg több kolhózából.

Az Ukrán Szovjetköztársaság kolhózái és szovhózái hasonló terméseredménnyel dicsekedhetnek. A dnyepropetrovszki terület Vasziljkovszki körzete, amelyet a volt frontharcos Maruhno vezet, hektáronként 18-20 métermázsa gabonatermést jelez.

Az aratás korábbi időpontjának megfelelően korábban tettek eleget a kolhózáknak termésbeszolgáltatási kötelezettségüknek is. Széles vidékek kolhózpároszjai léptek szocialista versenyre, hogy melyik szállítja le hamarabb a közellátás céljaira szükséges gabonamennyiséget. Azok a körzetek, amelyek legkorábban kezdték el az aratást, már be is szállították a termés köteles hányadát az állami magtárakba. Országszerte felzárkózott teherautók és lovasfogatok szállítják a gyűjtőközpontok felé a különböző szemtermékeket. A beszolgáltatásra szánt gabonát gyakran kolhózküldetés kíséri, amely az átadásnál a falusi nép nevében köszönetet mond a szovjet hatalom által a kolhóziknak nyújtott támogatásért.

A nagy szárazság több megyében felperzselte a legelőket

BUKAREST. Az ország különböző részeiből a földművelésügyi minisztériumhoz érkezett hírek szerint az országszerte tapasztalható szárazság általában kedvezőtlenül befolyásolta a mezőgazdasági termést, anélkül azonban, hogy megakadályozhatta volna a mezei munkálatok előrehaladását. A nagy hőség és a szárazság hatása különösen azokban a művelési ágakban érezhető, amelyekben a termés őszire várható. Ennek következtében az őszi termés a várakozáshoz képest előreláthatóan bizonyos hanyatlást fog mutatni. Mindenesetre az időjárás megváltozása még mindig fordulatot hozhat az új termés tekintetében.

A zabtermés learatása Olténiában, Munténiában, Dobrudzsában és Moldova déli részén már megtörtént. Az ország északi részein a termés az érséges viszonyítva átlagosan 50 százalék. A cséplés az egész országban kielégítő. A nagyobbtermésű megyékben a búzatermésnek mintegy 40-60 százalékát csépeltek ki.

A szárazság ellenére is, 51 megyében már 315.000 hektár területen végezték el a nyári szántást. Hét megyének az adatai még nem érkeztek meg. Az 1941-1945 évekhez viszonyítva, a nyári szántás munkájának előrehaladása rendes.

A szárazság számos megyében tönkretette a legelőket, ami káros hatással van az állattenyésztésre. A jobbtermésű vidékek lakosai megvásárolják a szárazsággal sújtott területek marhaállományát, melyet gyakran nagy távolságról, lábón visznek el.

Az európai népek lerohanása bélyegsorozatok tükrében

Történelem kicsiny, színes papírlapon

A náci-imperializmus ökle horogkereszttel és Hitler arcképével bélyegezte meg áldozatait

A nemzeti szocialista imperializmus ökle 1939-ben sújtott le Csehszlovákiára és azután következett a többi ország megrohanása és megszállása. Hitlerék nyomában Csehszlovákia megszállása után felünyomták a csehszlovák bélyegeket „Böhmen und Mähren” felirattal. Ugyanebben az évben új sor adtak ki, Ez a csehszlovák bélyegtipusokból álló sor abban különbözött a régebbiétől, hogy a Böhmen und Mähren felirással volt ellátva. Egészen 1942-ig ilyen felirattal bélyegek jelentek meg. Ebben az évben jelent meg először Hitler a bélyegeken. Az új sor, amely négy értékből áll, Hitlert ábrázolja a székben, de a felírás már „Deutsches Reich” és csak alul kisebb betűkkel olvasható a Böhmen und Mähren felírás. Ekkor történt Csehszlovákia bekebelezése a Német Birodalomba. Most már Német-országhoz tartozott a Hacha bábkormány a német szervenő Csehszlovákia amit az ugyanebben az évben kibocsátott új forgalmi sor is feltüntet. Ez a sor 22 értékből áll és valamennyi bélyeg Hitler képmását hordja. 1943-ban annak emlékére, hogy Hitler Prágában járt megjelent egy sor, amelynek bélyegei azt ábrázolják, amint Hitler a Hradcsinból lenéz Prágára. Ebben az évben Heydrich, a csehek hóhérsának képmása jelent meg egy bélyegen, mintegy megemlékezésül hogy ez a véreskezű püribekét agyonverték, mint a kártékony duvadat 1944-ben a protektorátus öt éves fordulójára alkalmából három értékből álló emléksort adtak ki. Az utolsó náci bélyeg, amely Hitlert ábrázolta, 1945-ben jelent meg.

A lengyel tragédia bélyegképei

Lengyelországot 1939-ben rövid harc után Hitler hordái lerohanák és nyomában kicapták a saját bélyegjeiket. Az első sor még Hindenburg képmását viselő lengyel pénzérő felünyomással. Már a következő évben, a lengyel bélyegeket nyomták át a karmaiban horogkeresztet hordó sással 1941-ben történt a bekebelezés mint Generalgouvernement és ettől kezdve a bélyegek felírata „Deutsches Reich”. Ebben az évben Hitler képmását ábrázoló sort adtak ki 21 értékben. A következő évben 3 értékből álló sorral Hitler születésnapját ünnepelte meg a német szőidban álló pósta. 1943-ban és 1944-ben újabb Hitler-bélyegek jelentek meg és ezzel le is zárult Hitler lengyelországi dicsősége, hiszen a szovjet-orosz divíziók egymásután szőrták szét a német hadseregeket Lengyelország vérért a földjén.

A franciaországi háború és az összeomlás következménye a filatéliában külön sor Elzász és külön sor Lotharingia részére. Mindkét sor 1940-ben jelent meg és 16 értékből áll. A bélyegek Hindenburg képmását viselik az illető tartomány pévével. Luxemburg sem kerülte el sorát. Itt is az ország nevével felünyomott Hindenburg-sort adtak ki 1940-ben. A második sor luxemburgi bélyegekből állt német pénzérő felünyomással.

Kelén is bevezették a náci-pósta. 1941-ben az ideiglenesen megszállt fehér-csorsországi területen a náci 18 értékből álló Hitler-sort adták ki „Ostland” felirattal. Ugyanebben az évben hasonló sor jelent meg „Ukraina” felirattal.

A francia posta ellenáll

Ami a többi lerohanó országot illeti az itteni postákat a Hitler-hordák fenyegetésekkel sem tudták arra bírni, hogy a náciizmus szolgálatába álljanak. Áll az első sorban Franciaországra. Hiába volt Petain marsall a Hitler parancsait teljesítő kormány feje, néhány Petain támogató soron és a hadifoglyok segélyezésére kiadott soron kívül a francia bélyegek egyáltalában nem álltak a háborús gépezet szolgálatában. A francia bélyegekből nem is lehetne arra következtetni, hogy háború történt. De Gaulle ellenállást moz-

galma és az algiri felszabadítási bizottság nem adott volna ki bélyegeket. Belgium a nemzeti szocialista megszállás alatt egyetlen bélyegét sem adott ki, amely a náci propagandáját szolgálta. Különböző emléksorok jelentek meg, amelyek közül a Vörös Keresztes sorokon kívül mind össze egy sor szolgált a Hadifogly-segélyt 1944-ben került kiadásra a Felszabadítás-sor, amely rendes forgalmi bélyegekből áll: nagy „V” felünyomással. Hollandiában mindössze egyetlen sor emlékezett a náci-uralomra. A hollandiai légió emlékére adtak ki két értékből álló sort. De a felszabadítást már annál markán-

sabban ünnepelte meg a pósta. Egy bélyegét adott ki, amely a sárkányt ölé Szent Györgyöt ábrázolja. Dánia a filatélián terén is sikeres passzív rezisztenciát folytatott: a náci ellen; egyetlen bélyegét sem adtak ki, amely Hitlerék érdekében fejtett volna ki propagandát. Norvégiában mindössze egy sorból lehet meg tudni, hogy Hitler ráparancsolt a szabadságszerető szerencsétlen országra. A wieni postakongresszus alkalmából két értékből álló sor jelent meg a norvég címerrel és Quisling képmásával. Görögországban a náci rémuralma alatt nem jelent meg a diktatúrát feltüntető bélyeg.

Semmitféle bankjegyet nem vonnak ki a forgalomból

A pénzügyminisztérium a következő nyilatkozatot tette közlé: Az országban különböző híresztelések vannak forgalomban, amelyek szerint 1946 augusztus 1-től minden papírpénzt kivonnak a forgalomból és csak a V. 100 sorszámú 500 lejesek maradnak érvényben. A pénzügyminisztérium értesülése szerint ezeket a híreket egyes érdekeltek kereskedők terjesztik, hogy

rábírják a lakosságot drága áron való bevásárlásra, azzal az indokolással, hogy a pénznek nem lesz értéke. A pénzügyminiszter mindezeket a híreszteléseket alaptalanoknak minősíti. Semmitféle papírpénzt nem vonnak ki a forgalomból és felkéri az ország lakosságát, hogy az ilyen híreket terjesztőit jelentse fel a hatóságoknak.

A legszebb jutalom

Irta: KÁROLY SANDOR

Néhány hónap előtt az állami gyermekmenhely kertje előtt mentem el és sok meztelen fiúcskát meg lánykát láttam, amint a fűben játszottak, vagy a bölcsőben fekvő bámultak bele a napba. A gyermekek sápadtak, vérszegények, soványak voltak, az első pillanatban látszott, hogy nem grape-fruittal, holland kakaóval és más vitaminnal, meg kalóriás ételkel táplálják őket. Megkérdeztem az ápolónőtől, hogy béke idején, miért olyan „hadi” az állami gyermekek kondíciója, mire ezt a feleletet kaptam:

— Mert éhesek.

— Miér' éhesek? — kérdeztem tovább.

— Mert keveset kapnak enni — válaszolta szakszerűen az ápolónő.

Erre dolgozni kezdtem bennem a kíváncsiság, amelyet elégedetlenség szellemének is neveznek, megkerestem a gyermekmenhely illetékes köreit és fényezőt, ezek nem utastottak el azzal, hogy törődjem a magam dolgaival, hanem udvariasan és küssé szomorúan a következőket mondták:

— Háromszáz gyermeket gondozunk a várost központban és mintegy kétezeröttszázat adunk ki vidékre. Kapunk az államtól egy-egy gyermek ellátására napi ezer lejt. Méltóztassék számolni: egy liter tej 1800 lejt, a liszt kilója 4000 lejt (ez még az aratás előtt volt), egy kiló marhahús 12.000, a borjúhús 14.000 lejt, burgonya 2000 lejt. A többit nem is említem. Mit és mennyit adhatunk egy gyermeknek napi ezer lejtől? És ne feledkezzék meg, hogy a gyermekek nem szenvednek étvágytalanságban.

Méltóztattam számolni és nem feledkeztem meg arról sem, hogy a gyermekek nem szenvednek étvágytalanságban. Hosszú és bonyolult számítási műveletek után kiderült,

hogy az állami menhelyen godozottak éhsége és az éhség egyenes következményeként fellépő soványság és vérszegénység teljesen indokolt.

A bennem háborgó elégedetlenség szellemét felváltotta az ellenállás szelleme és arra serkentett, hogy cikket írjak és ebben a cikkben feltárjam az ilyenkor szükséges feltárni valókat. Gondoltam talán sikerül felráznom az államot és társadalmat környéből, ez a tudat megelégedéssel töltött el és megfellelkeztem a háromszáz városi és kétezeröttszáz megyei gyermek leromlott testi kondíciójáról.

Tegnap találkozom a gyermekmenhely gondnokával, aki sugárzó arccal közölte velem, hogy megjött a szállítmány Bukarestből, ő maga hozta el és az úton nem tűnt el semmi. Küssé értelmetlenül néztem rá, mert semmiképpen sem tudtam megérteni, mennyiben érdekel ez engem, mint magánembert, hogy egy bizonyos szállítmány, amelynek neméről és tartalmáról halvány sejtémem nincsen, megérkezett Bukarestből.

— Ügylétszik, Ön már elfelejtette, — mondotta rosszatlan.

— Ügylétszik, — vallattam be szégyenkezve és szórakozottsággal mentegélőztem, ami ilyenkor mindig bevált védekezés.

A sugárzó arcú gondnok azonban nem engedett sokáig szenvednem a tájékozatlanság pokoli kínjában, hanem elmondotta, hogy cikkemet románra lefordítva elküldötte a közegészségügyi minisztériumba és a múlt héten táviratot kapott a fővárosból, hogy rohanjon azonnal a minisztériumba. A gondnok rohant a minisztériumba és ott dr. Cupcia Salvador vezértől kérte közölte vele, hogy sürgősen, soron kívül kiutaltat az aradi gyermekmenhely részére a

A külföldi állampolgárokra is kiterjesztették a lakbérszerződések meghosszabbítását

A bukaresti sajtó értesülése szerint Ófelsége aláírta az új lakbérörvényt módosító törvényrendeletet. Mint ismert, az új törvény kedvezményében eddig külföldi állampolgárok nem részesültek. Az új rendeletörvény értelmében a külföldi állampolgár lakbérszerződése is meghosszabbodik 1948 április 26-ig, azzal a feltétellel, hogy országukban az ott tartózkodó román állampolgárok hasonló kedvezményben részesüljenek.

NAGYVÁRADI NAGYVÁLLALAT keres lehetőleg azonnali belépésre gyakorolt, román és magyar nyelvet szőban és írásban teljesen bírő

gép- és gyorsító levelező

vagy levelezőnt. Ajánlatokat Perfect jelűre Roeloma hírdetőirodába, Oradea Reg. Ferdinand 2. 2536

Corso Mozi

Telefon 23-64

Előadások: 3, 5, 7, 9

Amerikai film!

Éjszaka történet

ROBERT MONTGOMERY

ROSA LIN RUSSEL

következő élelmiszereket és mennyiségeket:

- 1000 kg. cukor.
- 5000 kg. kenyérliszt.
- 1000 kg. fehér lisz.
- 1000 kg. makaroni.
- 1000 kg. búzadara (grisz).
- 100 kg. rizs.

Ezenkívül 800 méter vászon, amit a minisztérium az ITA gyárban saját részére zárolt, nagymennyiségű gyógyszer és kötszer, végül felemelte az ezer lejt napi ellátási összeget visszamenőleg 2500 lejre. Az élelmiszer, orvosság és kötszer az Irországból érkezett szeretet-adományból való és azt soron kívül utalták ki, emellett az intézet változatlanul kapja az ellátmányt. Vagyis nem vonják le az ajándék értékét, a napi 2500 lejeből.

Nem ismerem saját magamat különösképpen szerény embernek, a hiúság démona engem is megszállt és jötesett, hogy egyszer valamilyen írásomnak eredménye is lett. De tudom azt is, hogy a minisztérium akkor is kiutalta volna az ajándékokat ha nem írom meg a cikket, mert hiszen Irországból nem azért küldte, hogy virrtában őrizzék. Ha pedig a minisztériumban nem lett volna szándék akkor még az igaz ügyet szolgáló JÓVÓ Juttatása is házába hangzik el a pusztában. Az én szerepem és a JÓVÓ szerepe csupán az a bizonyos serkentés volt. Nézze kedves minisztérium, hiszen ne akkor küldje az emilváltót az éheseknek amikor azoknak a fele már meghalt, hanem küldje, amilyen gyorsan csak lehet. A minisztérium küldte amilyen gyorsan csak lehetett. A sugárzó arcú gondnok ezekkel a szavakkal búcsúzott tőlem.

— Kérem dicsérje meg dr. Cupcia Salvador vezértől, mert nagyon rokonszenves és jóindulatú ember, majdnem sir, amikor a cikket olvasta. És dicsérje a Groza-kormányt is, mert tesék elhinni a demokrácia sokat tesz a népért.

Teljesítem a kötelességet, elismerem, hogy dr. Cupcia Salvador jóindulatú ember és megállapítom, hogy a Groza-kormány valóban a néppártalom kormányja. Az újságíró harcol megállapítást és csak és csak munkájának jutalmául kereskedik örömmel, hogy éggengekelt az igazság, méltánosság és segítség. Ugy értem, hiszem és vallom, hogy ez a kis íróam a legszebb jutalom.

Hírek

ÜGYELETES GYÓGYSZERTARAK
SZOMBATON: Földes, (Eminescu és Postran uccák sorkán), Nistor, (Ferdinand út 22).

VASÁRNAP: Stüble, (Bratianu ucca, Minorita palota), Szöllösi (Saguna út és Gr. Comsa ucca sarok).

— AZ MNSZ II. kerületi ifjúsága műsoros estet rendez augusztus 17-én, szombaton este 7 órai kezdettel a Münich-féle vendéglőben, az ifjúsági kongresszus alapja javára. Vendégeket szívesen látunk. Vezetőseg.

— HA JÓL AKAR SZÓRÁKOZNI és olcsón vacsorázni, jöjjön el szombaton este 9 órakor az UFAR kertbe (Greceanu ucca 6), ahol az UFAR és a Magyar Népi Szövetség első kerületi ifjúsága hangulatos táncestélyt rendez reggelig.

— MNSZ SAJTÓFELELŐSEK a kerületekből, valamint a női és ifjúsági csoportokból szombat délután 5 órakor ülésnek a központban.

Dr. Ujhelyi sebész-urológus ismét rendel

Marasesti (Kossuth) ucca 11 szám alatt
Telefon 22-35 2265

— A NÉPVÉDELEM ÉRTEŚITI A HADIROKANTÁKÁT és hadiövegvegyeket, hogy augusztus 19-től, hétfőtől fizetik a nyugdíjukat a városháza 5. számú szobájában.

— A MOSÓCZY-TELEPI MNSZ tagozata vasárnap 6 órai kezdettel műsoros délutánt rendez a református körhelyiségében.

Dr. Czuckermann fogorvos ismét rendel

Bul. Regele Ferdinand 5 2260

— A MOSÓCZY-TELEPI MNSZ nőcsoportja hétfőn délután 7 órakor gyűlést tart a székházban. Kován Lucia tart beszámolót a temesvári női kongresszusról.

— AZ ARLUS vasárnap, augusztus képszínház Á1877eA VV-LMú Ihm yw 18-án, délelőtt fél 10 órakor a Royal mozgóképszínházban szovjetfilmet mutat be. Belépés díjtalan.

— BÖRMUNKÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK rendes havi gyűlése vasárnap, augusztus 18-án délelőtt fél 10 órakor, a szakszervezet helyiségében. Valamennyi tag vegyen részt a gyűlésen.

— TŰZ EGY ARADI VEGYIGYÁRBAN. Szerdán este a Noveanu-féle Spykfarm vegyigyárban tűz ütött ki, mely igen jelentékeny értékeket pusztított el. Az üzem biztosítva volt az Agricola Fonciera társaságnál és így a kár teljesen megtérül. 2270

— CODUL GENERAL AL ROMANIEI. A „Codul General al Romaniei” néven közismert, legelterjedtebb román törvénygyűjtemény kiadásai jogalapítójának, néhai Hamangiu C-rek halálával átment az állam tulajdonába. Az igazságügyi minisztérium felhatalmazása alapján Preotescu Laurentiu egyetemi tanár, semmitiszéki bíró és Hutschnecker Richárd bukaresti ügyvéd fogják szerkeszteni ezen törvénygyűjteményt. 2268

Örködik a Szaktanács a kollektív-szerződések alkalmazása felett

A Szaktanács rendszeres péntek délutáni ülése. Demin Aurel elnök nyitotta meg, majd Lupau Ioan főtitkár heti beszámolója következett.

Lupau Ioan ismerte fel, hogy Temesváron megtartották a kerületi titkárok szakos értekezését, amelyen az Országos Szaktanács részéről Anghelju Emilian is résztvett. Ezen a gyűlésen megállapították az Országos Szaktanács magatartását a kisiparosok álláspontjával szemben, akik arra való hivatkozással, hogy Bukarestben országos központi szervezetük van, nem ismerik el az Országos Szaktanács és az UGIR között történt megállapodást a kollektív szerződés mellékletére vonatkozóan. Anghelju Emilian hangsúlyozta az Országos Szaktanács álláspontját: annak ellenére, hogy a kisiparosok országos szervezeti központtal rendelkeznek, mégis az UGIR-ral kötött megállapodás értelmében az országos kollektív szerződés pontjai valamennyi kisiparos munkaadóra is kötelezőek.

A továbbiak során Lupau Ioan közölte, hogy a Dacia étteremben a megyei gazdasági hivatal ellenőrző közegei szabot

ást állapítottak meg. Az előírt éttermi áraknál jóval magasabb áron szolgálták ki a vendégeket, majd közölte a szaktanácsi főtitkár, hogy a Czelet-féle fűrésztelep tulajdonosa és a dolgozók között döntőbírósi eljárás folyt le. A döntőbírósi kötelezte a fűrésztelep tulajdonosát az országos viszonylatban kötött kollektív szerződés aláírására. Részletesen beszámolt Lupau Ioan főtitkár Roter László helyettes titkár bukaresti újáról és hangsúlyozta, hogy az Országos Szaktanácsot kapó utasítások értelmében az aradi Szaktanács határozottan küzd a kollektív szerződések alkalmazásáért. Befejezésül közölte, hogy nagyszabású előkészületek folynak augusztus 23 és szeptember 1 (ez a dátum a szakszervezetek megalakításának évfordulója) ünnepi programjainak összeállításával kapcsolatban.

Ezúttan Demin Aurel, az aradi Szaktanács elnöke emelkedett szólásra és szívnemű beszédében ismertette augusztus 23 és szeptember 1 törvényi jelentőségét. A beszédet lelkes tapsal fogadták a küldöttek.

SAVOY MOZI

Telefon: 23-22.
Ma premier! Egy remek amerikai film!

Örök Éva

Főszerepben: DEANA DURBIN, CHARLES LAUGHTON és ROBERT CUMMINGS. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Kellemesen szellőzött terem. Kilenc órakor nyitással.

Apróhirdetés

MECHÁNIKUST keresünk, ki lokomobilhoz, gőzkompresszor vezetéséhez ért. Seborsin, Societatea Suedeză. Telefon 23. 7482

TISZTIVISELŐT, román-magyar nyelvtudással, alkalmi munkára, keresünk Elisabeta 19. II. 14. Felvilágosítás 2 órától 3-ig. 7483

15 DARAB angolnyelvi kétreccel, vagy anélkül, eladó. Gáj, Sft. Sofia 91. 7505

BEJARONÓT keresek reggeli és déli órákra. Dr. Kilényi, Marasesti 7. 7509

ZSÁKOKAT, használtakat, veszek. René, str. Cantacuzino 19. Telefon 14-61. 7501

KERESEK különbejáratú bútorozott szobát, esetleg teljes ellátással, szeptember elsejére. Cimeket a kiadóba. 7499

HARMINC darab angóra fajnyúl eladó két modern kétreccel, Mosóczy-telepen, str. Virgil Onitiu 5. szám. 7498

FEHÉR, mély gyermekköcsi eladó. Str. General Coanda 5-7. 7502

MEGBIZOTTUNK BUKARESTRE rendszeresen SZERDÁN indul. Mindenféle megbízást elvállalunk. OLYMPIKON utazási, szállítási iroda, Arad, Bratianu-ucca 2-4. Telefon 20-49. 674

MEGBIZHATÓ minden bejárónót azonnali belépésre keresek. Balla, Bul. Carol 10. földszint. 7506

MAGÁNHÁZ eladó. Str. Remus 65. 7503

AKAC szőlőkaró, 7 sukos (220 cm), nagyobb mennyiségben eladó. Erdéklődni Lidolt Károlynál, Linna. 7496

VAMMALOMBA molnárt keresek. Mcara Brata, Varias, jud. Timis. 7485

ELADÓ egy vadonatú zománcozott öntöttvas fürdőkad. Str. Eminescu 46. ház mesternél. 7500

24 DARAB angolnyelvi eladó Hajas-nál, Arad-Gáj, Bogdan Voevod 39. 7507

ÓCSKA téglá, ajtó, ablak, gerendák, jutányos áron eladók. Cím: str. Vasile Nicula 1. (volt Cefarist). Mosóczy-telep. 7508

ELADÓ legkitűnőbb márkájú mikroszkóp, kettős alkatrészekkel, nagyszerű állapotban. Cím a kiadóban. 7497

JÓHÁZBÓL való fiú rézművestanulónak felvétetik. Strzalka, Abotornulni-ucca 6. 7495

ELADÓ egy MAV gyártmányú, 1906. évi, 8 atm., 12 HP gőzkazán, 2 darab darálókó vasállványon, egy hengerezék szita nélkül, transzmissziófelszerelés, szükséges kerekekkel. Ardelean Vasile, Dr. Ioan Suciu-út 48. 7480

ELADÓ egy nagyon szép, új, 2-ös számú Wertheim-kassza. Str. Crisan 8. 7504

KÖZPONTBAN nagyobb üzlethei-vitét költségek megtérítésével keresek. Cimeket Reclamaba, Eminescu 4. 7450

TIZFEDSMÉRLEGET és üstházat megvételre keresünk. Cimeket a kiadóba kérünk. 7465

TÖKELETES villanszerelések és javítások Electrica cégnél, Metianu 6. Telefon 13-20. 7337

KITŰNŐ állapotban lévő, sülyesztett Singer varrógép eladó. Lebovits, Grigorie Alexandrescu 1. 7481

ELADÓ javításra szoruló 60 lóerős motor, 2 darab, 90 cm átmérőjű, 3 méter hosszú gőzkazán. Brata, Varias, jud. Timis. 7484

Forum mozi

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor
Telefon 20-10

Mal Csathó Kálmán Vojnich díját nyert, nagyszerű színdarabjának filmváltozata

Fűszer és csemege

JÁVOR PÁL — SZÖRENYI ÉVA — SOMLAY ARTHUR

A műsor keretében fellépnek:

DELLY FERENC és MÁNYAI LAJOS HACSEK és SAJÓ bohózatban

A hőség következtében levegő be repült egy bukaresti löporraktár

BUKAREST. Tegnap délután, óra 10 perckor hatalmas robbanástörtént a bukaresti Cernica- és Caltelu-erődítményekben elhelyezett löporraktárakban. A löporraktár a román hadsereg vagyonát képezte. A nyomozás első részletei kiderítettek, hogy a hőség következtében a löpor magától gyulladt fel. Eddig két áldozatot sikerült agnoszkálni, akik a löporraktár őrsemélyzetének tagjai voltak.

Dr. Kállai Károly

szomoruos u'ból rendel

— UJ RENDELKEZÉS A KENYERARAKRÓL. Bukarestből pén teken érkezett a távlati rendelkezés az ellátásügyi hivatalhoz, a mellyel közlik, hogy a mai naptól kezdve barna és fehér kenyér süthető. A barna kenyér 60 deka súlyú és ára 500 lei, míg a fehér kenyér fél kiló súlyú és ára 3500 lei. A dolgozók nagyaradónni kedvezményt kaphat, amennyiben az 500 leas kenyérért a munkaadó 500 leit visszatérít. A barna kenyér napi fejadaria 90, a fehér kenyér fejadaria 25 deka.

— AZ ÚJMIKELAKAI MNSZ közreműködésével vasárnap, augusztus 18-án, délután 4 órakor bucsünnepély a római katolikus templom kertjében. Műsorral egybekötött táncmulatság, tombola, falatozó, tánc reggelig. Szeretettel vár mindenkit a rendezőség.

— HALALOZÁS. Ötv. Hallamások Róbertné, született Pascuti Fatime, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 17-én, szombat délután 6 órakor lesz a görög katolikus egyház szertartása szerint a Felsőtemető halottasházából. Hallamások Anna fogász édesanyját gyászolja. (Minden külön értesítés helyett.)

ECONOMATUL MESERIASILOR PATRONI No. 1.

meghívja tagjait 1946. augusztus 20-án, délután 5 órakor az aradi Iparos Otthon, Str. Bratianu 18. emeleti helyiségében megtartandó rendkívüli közgyűlésre. Amennyiben a közgyűlés nem volna határozatképes, úgy ugyanazon napon, augusztus 20-án, délután 6 órakor, a megjelent tagok létszámára való tekintet nélkül érvényesen határozni fog. Vezetőség 2267

GYERMEKJÁRÓKAT keresek megvételre. Cimeket kérem a kiadóba leadni.

NESNERA Géza elvesztette tárcáját katonai és polgári igazolványai, val. Megtaláló s... lej jutalmat kap. 7511

Külső tiszviselőt keresünk óvadékkal

Nyugdíjastól óvadék nem szükséges. Jelentkezés 9-1 óráig. AJUTOREL' Hívtelsovetkezet. Arad Str. I. Chend 11 szám. 2264

Poloskairtást

parketta su-polást olcsón vállalok. LOVAS, Bul. Reg. Marja 18. 42

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bulev. Regina Maria 13. PRESA DEMOCRATA ARAD.

UFAR és I. ker. MNSZ. ifjúság táncestélye szombat este 9 órakor: Greceanu-u. 6.